

[Rosing.]

ikke bliver en obligatorisk, men en frivillig ordning — thi for frierhvervene, nemlig fiskere, fangere og fåreavlere, vil en frivillig ordning ganske afgjort være at foretrække og være mest passende — at karaktererne i skriftlig grønlandsk prøve i 2. real tæller med i karaktersammentællingen ved afgangseksamen i realskolen, hvorved tilegnelsen af skriftsproget fremmes betydeligt, og at det for interesserede elever vil være muligt at få undervisningen i grønlandsk fortsat også i 3. real, at der i lovforslaget indsættes en revisionsbestemmelse, som siger, at loven f. eks. skal revideres om 5 år, at der snarest muligt iværksættes en psykologisk undersøgelse af den nuværende ordnings virkninger, og at kommende resultater heraf tages med i overvejelserne for eventuelle ændringer af loven, at der bør nedsættes et hurtigt arbejdende udvalg til undersøgelse af den grønlandske læreruddannelse og de grønlandske læreres forhold, og at udvalget kommer med betænkning om, hvad der skal foretages for at fremme læreruddannelsen, samt at der i den kommende tid skaffes økonomiske muligheder for, at endnu flere grønlandske børn får 1 års ophold her i landet i kvarter hos danske familier, da hidtil indvundne erfaringer har vist, at tilegnelsen af det danske sprog går betydelig hurtigere og mere naturligt end ved forsøgsundervisningen.

Jeg skal i al korthed nærmere uddybe enkelte af de nævnte ønsker.

Som udvalgets medlemmer allerede er bekendt med, er der i visse byskoler oprettet børnehaveklasse. Danske lærere i Grønland og landsrådet er enige i bemærkningerne til lovforslagets § 2, stk. 3, om, at behovet for at bibringe børnene den fornødne skolemodenhed og især de fornødne dansk kundskaber inden skolegangens begyndelse har vist sig at være meget stort. Af hensyn til realiseringen af skolelovsforslaget bør teksten i den nævnte paragraf være i samklang med behovet og realiteterne, og i samklang hermed bør der bevil-

lingsmæssigt kunne fremskaffes det fornødne, så målet, der er udtrykt i lovforslaget, kan få en chance for at blive nået.

Ministeren for Grønland ved lige så godt som vi, at den nye lov om læreruddannelsen i Grønland ikke har fremmet tilgangen af elever på vort seminarium i Grønland, og at vi derved er kommet i den prekære situation, at lærermangelen, for så vidt angår grønlandske lærere, er en akut foreteelse i dag. I den forløbne tid, hvor læreruddannelsen og tilgangen svigtede foruroligende, reduceredes den blivende, stabile grundstamme af grønlandske lærere i forhold til danske lærere, som ikke forstår landets sprog, og som udskiftes ret hurtigt. Den grønlandske lærer glider således mere og mere i baggrunden og mister dermed efterhånden sin indflydelse på børnenes opdragelse i skolen.

Jeg finder det derfor ganske påkrævet, at alle forhold vedrørende de grønlandske lærere underkastes en grundig undersøgelse, så lærerne i den kommende tid kan genvinde den naturlige indflydelse i den grønlandske skole, som de havde før nyordningen. Dertil kommer spørgsmålet: hvordan kan vi få en læreruddannelse for grønlændere, som kan konkurrere med de andre uddannelser, som de unge i dag vælger fremfor lærergeringen? Denne opgave er ikke for Grønlandsrådet, men for fagfolk. Derfor er det ønskeligt, at der nedsættes et udvalg, som tager denne opgave op.

Den foregående taler har efterlyst baggrunden for, at børnene i Grønland er umodne. Jeg tror, jeg i al korthed kan sige det på den måde, at denne tilstand er begrundet i, at det grønlandske samfund er kommet i den situation, at befolkningen samles i byerne, at alle de problemer, som er forbundet med befolkningens koncentration, har spillet ind i børnenes forhold til skolen. Det vil sige, at den forvirrede tid har bevirket, at børnene ikke har fået den hjælp, som de almindeligvis får hernede hos familierne. Grønlandske familiers uddannelse har i mange tilfælde været minimal ude på mindre steder, og derfor har mange af børne-